

Kædning af indeks med forskelligt basisår

Skift af basisår pr. januar 2019
Indeksbasisåret er fra første kvartal 2019 skiftet fra 2010=100 til 2015=100 for Producentprisindeks for tjenester. Dette gælder for alle historiske og fremtidige tal og betyder alene, at indeksniveauet på historiske tal har ændret sig, men at udviklingerne er de samme som før skiftet, når der ses bort fra afrundinger.

Det anbefales, at der tages udgangspunkt i indeks hvor 2015=100 ved fremadrettet indeksregulering. Såfremt der opstår tvivl om historiske indeksudviklinger, anvendes indeksudviklingerne i de nu afsluttede tabeller hvor 2010=100.

Generel indeksregulering
Hvis et beløb på fx 1000 kr. skal indeksreguleres hvert år med udviklingen i første kvartals branche 78 – *Arbejdsformidling* fra Producentprisindeks for tjenester, så kan det regulerede beløb i første kvartal beregnes som: (*Indekset for 78 – Arbejdsformidling første kvartal 2019/ Indekset for 78 – Arbejdsformidling første kvartal 2018*) * 1.000 kr. = (104,6/103,8) * 1000 kr. = 1.008 kr.

Sammenhængende serie af indeks
Ønsker man selv at danne en lang serie af to indeks der har forskelligt basisår, skal disse indeks kædes (ganges) sammen. For at sammenkæde to indeksserier med forskellige basisår, skal en periode (et kvartal) være dækket af begge indekser. Den relative forskel mellem de to indekser for den samme periode ganges på de efterfølgende indekser.

Eksempel på kædning af indeksserie
Som eksempel tages udgangspunkt i Producentprisindeks for tjenester. I Statistikbanken, www.statistikbanken.dk, findes der flere tabeller der viser producentprisudviklingen i forskellige perioder.

Tabel PRIS15 viser prisudviklingen for Producentprisindeks for tjenester fra 2006-2018 og har basisår 2010=100.

Tabel PRIS1515 er den nye tabel som starter fra 2006 og fremad, som har basisår 2015=100.

Hvis man er interesseret i at beholde basisår 2010=100 for fremtidig indeks kan man tage relationen mellem to kvartaler, der eksisterer i begge tabeller, og gange den på det givne indeks man vil sammenkæde.

Indeksserie med 2010=100
Eksempelvis kan man igen tage branchen 78 – *Arbejdsformidling* for fjerde kvartal 2018 i Producentprisindeks for tjenester: Det ene indeks er 109,7 (2010=100) og det andet er 104,8 (2015=100). Relationen mellem disse to indekser er: 109,7/104,8.

Ved at gange relation fra fjerde kvartal 2018 på efterfølgende indeks, får vi en sammenhængende serie med 2010=100. Det gør man ved at relationen 109,7/104,8 ganges på de efterfølgende indekser. I første kvartal 2019 er brancheindekset for 78 – *Arbejdsformidling*, med basisår 2015=100, 104,6. Det kan man omregne til basisår 2010=100 således: 109,7/104,8*104,6=109,5.

Indeksserie med 2015=100 Ønsker man i stedet, at hele indeksserien skal have basisår 2015=100, ganges relation $104,8 / 109,7$ på de indeks, som har 2010=100 som basisår. Dette svarer til de tal, der ligger fra 2006 og fremad i PRIS1515 i Statistikbanken, når der ses bort fra afrundingsfejl.

De indeks, der ligger i Statistikbanken, er beregnet på uafrundet data, men afrundet til en decimal. Ved sammenligning af indeksene kan der derfor være afvigelser på decimalerne, da man ved egen kædning anvender afrundede indeks til at beregne relation mellem indeksserierne.